

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 26 mei 2004 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 04 november 2004,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De voormalige weverij, gelegen te
Wevelgem (Gullegem), Bankstraat 63;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 42/3A(DEEL).

De historische waarde, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een 18de-eeuws pand, in oorsprong opgericht als weverij en later dienst doende als herberg en beenhouwerij.
- Als zijnde een representatief voorbeeld van een eenvoudig 18de-eeuws gebouw gedateerd door jaarankers 1779. Typisch zijn de zijgevels met vlechtingen en aandaken. Kenmerkend zijn tevens de geprofileerde bakstenen kroonlijst en de getoogde muuropeningen, vensters met onderdorpels van gebakken tegels en de behouden opkamers.

- Als zijnde één van de weinige bewaarde 18de-eeuwse gebouwen in Wevelgem en meer bepaald in Gullegem.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een getuige van de pré-industriële textielnijverheid te Gullegem, dat sinds de 15de eeuw reeds een belangrijk centrum was voor de vlasnijverheid.

2° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De vlashandelaarswoning van 1897, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Bissegemstraat 44;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 107T(DEEL).

De **historische waarde**, in casu **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een gaaf en representatief voorbeeld van een eclectische burgerwoning opgetrokken op het eind van de 19de eeuw. De woning werd ontworpen in 1897 door plaatselijk architect Remi Lemahieu voor vlashandelaar Alphonse Vander Stichele.
- Omwille van het gaaf bewaarde en rijk aangeklede eclectische interieur dat typisch is voor het einde van de 19de eeuw i.e. de aankleding van de verschillende ruimtes in een verschillende stijl, hier de neo-Vlaamse-renaissance, het neoclassicisme en de art nouveau.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een representatief voorbeeld uit het oeuvre van de Gullegemse architect Remi Lemahieu, die zowel in Gullegem verschillende burgerwoningen ontwierp maar ook villa's aan zee.
- Als zijnde een woning opgetrokken in opdracht van vlashandelaar Alphonse Vander Stichele. De familie Vander Stichele speelt tot op heden een belangrijke rol in de gemeente Gullegem.
- Als zijnde een voorbeeld van een vlashandelaarswoning. Vlas speelt reeds van de 15de eeuw een belangrijke rol in Gullegem. Voornamelijk in de tweede helft van de 19de eeuw en de eerste helft van de 20ste eeuw is de vlasnijverheid de belangrijkste inkomstenbron in West-Vlaanderen en meer bepaald in Wevelgem en omstreken. Vlashandelaars zijn typische voorbeelden van de z.g. "nieuwe adel".

3° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De voormalige pastorie met bijhorend poortgebouw en omwalling, gelegen te Wevelgem (Gullegem), Bissegemstraat 54, 56;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 107Z2(DEEL), 108D, 109F, 110A.

De **historische waarde**, in casu **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een pastorie waarvan de oudste vermeldingen teruggaan tot 1480. De site en inplanting bleven grotendeels behouden.
- Als zijnde een representatief voorbeeld van een vroeg 18de-eeuwse pastorie gelegen in een landelijke gemeente. Kenmerkend voor een 18de-eeuwse pastorie is de dubbelhuisopstand en één bouwlaag.
- Als zijnde een pastorie opgetrokken in 1717 cf. jaarankers en archiefbronnen. Daardoor is de pastorie uitzonderlijk aangezien de parochie reeds een pastorie had van voor 1769.

- De omwalling als zijnde uitzonderlijk en als zijnde een getuige van de oorspronkelijke situatie: een dubbele omwalde pastorie bestaande uit opper- en neerhof. In de 18de eeuw was de pastorie op het platteland steeds omgracht, een element dat verdwijnt in de 19de eeuw.
- Het poortgebouw als zijnde een uitzonderlijke getuige en deel uitmakend van de geschiedenis van de site.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een interessant voorbeeld van een vroeg 18de-eeuwse pastorie in West-Vlaanderen. De pastorie vormt van oudsher een herkenningspunt in het sociale en bouwkundige leven van de dorpsgemeenschap.
- Als zijnde een uitzonderlijk voorbeeld van een voormalige pastorie opgetrokken voor de wet van 1769, waarbij Maria-Theresia de tiendenheffers verplicht om in te staan voor huisvesting van de dorpspastoor en het onderhoud van de woning. Deze wetgeving leidde tot de bouw en verbouwing van heel wat pastorieën in de tweede helft van de 18de eeuw.
- Als zijnde in het tweede kwart van de 19de eeuw tijdens de vakanties verblijfplaats van Guido Gezelle, die naar zijn verblijf op de pastorie verwijst in zijn gedicht De Berechtinge.

4° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Het herenhuis, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Bissegemstraat 112;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 430R.

De **historische waarde, in casu architectuurhistorische waarde,** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een typische burgerwoning opgetrokken in 1899, naar ontwerp van Remi Lemahieu in neo-Vlaamse-renaïssancestijl.
- Als zijnde de pendant van nr. 108, dat reeds beschermd is en gebouwd werd als eigen woning van voornoemd architect. Dit pand werd ontworpen voor zijn broer, met wie hij samen de achterliggende houthandel uitbaatte.
- Als zijnde een representatief voorbeeld van een woning ontworpen door plaatselijk architect Lemahieu.
- Als zijnde opvallend door de speelsheid en de zorg die besteed is aan de uitwerking van de bakstenen gevel cf. het hoektorentje, de trapgevel en de in nissen gevatte vensters met in de boogvelden cartouches.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een representatief voorbeeld van de levensstijl van de burgerij rond de eeuwwisseling. Het exterieur veruitwendigt de sociale status van de bouwheer.

5° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De woning en vlasschuur, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Bissegemstraat 122;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 433D(DEEL), 433E.

De **historische waarde, in casu architectuurhistorische waarde,** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een gaaf bewaard woonhuis van 1777 cf. balksleutel met jaartal in kerfsneetechniek. Het is een typisch voorbeeld van een 18de-eeuwse dorpswoning met èèn bouwlaag die haar oorspronkelijke structuur behouden heeft zijnde de typische dubbelhuisplattegrond en de twee opkamers. Het interieur behield verscheidene elementen zoals de kelder met bepleisterd graatgewelf en vloer van gebakken tegels en balkroostering van de opkamers.
- Als zijnde een typische burgerwoning uit de tweede helft van de 19de eeuw met bijhorende vlasschuur met behouden indeling cf. opslagplaats voor vlas.
- De muurkapel van de schuur als zijnde een typisch voorbeeld. Bijna alle vlasschuren zijn voorzien van een heiligennis met beschermheilige. Deze muurnis valt op omwille van de decoratieve omlijsting van zwarte baksteen en het behouden heiligenbeeld.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een belangrijke getuige van de rijke vlasindustrie in Wevelgem die haar hoogtepunt bereikt in de eerste helft van de 20ste eeuw.
- Als zijnde een getuige van het industrieel verleden van Vlaanderen.

6° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De vlasschuur, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Bissegemstraat 131;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 401T(DEEL).

De historische waarde, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een gaaf bewaard en representatief voorbeeld van een vlasschuur van 1925. De schuur werd opgetrokken in opdracht van vlasverwerker H. Vander Stichele. De schuur behield haar oorspronkelijke indeling met dieper in liggende schuur bestaande uit drie parallelle beuken onder schilddak. De centrale beuk vormt de doorgang en de twee aanleunende beuken zijn verdeeld in tassen waar het pas gerooide vlas werd opgeslagen voordat het ontdaan werd van de zaden door de bootmachine die zich ook in de ruimte bevond. De twee voorliggende beuken bevatten respectievelijk het kafkot en garage en reservemagazijn, vlaskamer en pédaire (vlaskelder) waar het vlas werd opgeslagen na het zwingelen, voordat het verkocht werd.
- Als zijnde een schuur opgetrokken door R. Lemahieu, die vnl. huizen ontwierp voor de Gullegemse burgerij. Dit is een voorbeeld van een schuur, wat eerder uitzonderlijk is in zijn oeuvre.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een vlasschuur opgetrokken door de familie Vander Stichele, veruit de belangrijkste vlasverwerkers en -handelaarsfamilie te Gullegem, dat in de 20ste eeuw het belangrijkste vlascentrum van West-Vlaanderen was.
- De vlasschuur is een getuige van de vlasscultuur in Vlaanderen.

7° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De vlasarbeiderswoningen, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Bissegemstraat 200, 202, 204;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 564C2(DEEL), 564D2(DEEL), 564E2(DEEL).

De **historische waarde**, in casu **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een representatief en gaaf bewaard voorbeeld van drie vlaswoningen opgetrokken ca. 1874 door vlaskoopman A. Baekelandt.
- Als zijnde vlaswoningen, die een typisch en beeldbepalend element vormen in de gemeente Gullegem. Door de vlasnijverheid ontwikkelde zich een specifieke architectuur, nl. woonhuizen met een laadluik dat leidde naar de vlaszolder.
- Als zijnde een belangrijk voorbeeld van kleine landelijke architectuur in het derde kwart van de 19de eeuw.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde belangrijk doordat deze woningen getuigen van de steeds toenemende bebouwing in de tweede helft van de 19de eeuw te wijten aan de economische bloei die Gullegem kende door de vlasnijverheid.
- Als zijnde getuige van het belang van de vlasnijverheid in de gemeente Gullegem.

8° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Het z.g. Meiboomkruis en vijf omgevende lindebomen, gelegen te Wevelgem (Gullegem), Bergelen ;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 224B (DEEL).

De **historische waarde**, in casu **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een site die reeds wordt weergegeven op een figuratieve kaart uit het landboek van 1705-1771. De meiboom was gelegen op het kruispunt van de voornaamste verbindingsweg tussen twee belangrijke heerlijkheden, de heerlijkheid Hondschote en de Heerlijkheid Bergelen.
- Als zijnde een 19de-eeuws ijzeren kruis op bakstenen sokkel omgeven door vijf lindes.
- Als zijnde uitzonderlijk door de behouden offerblok en lantaarn aan de voet van het kruis.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een getuige van het eeuwenoude gebruik van de meiboomplantingen dat overal bestond en algemeen voorkwam. Het gebruik was niet enkel gekend in Vlaanderen maar was gekend over heel Europa.
- Het kruis vormt een materiële getuige van reeds eeuwenoude volksdevotie.

9° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De voormalige schepenbank en afspanning z.g. De Gouden Bank en bijhorende paardenvoederbak en schietstand, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Hondschotestraat 2;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 189H (DEEL).

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een site die ontstaan is ca. 1650. De huidige Gouden Bank was het schepenhuis van de dorpsheerlijkheid Hondschote. Het volume wordt duidelijk weergegeven op 18de-eeuws cartografisch materiaal.
- Als zijnde schepenbank, getuige van de feodale geschiedenis van Gullegem en Vlaanderen.

De historische waarde, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een gaaf bewaard en zeldzaam voorbeeld van een 18de-eeuwse schepenbank en afspanning, gebouwd in 1776 ter vervanging van de vervallen in 1650 opgerichte oorspronkelijke afspanning en schepenbank van de heerlijkheid Hondschote. Vanaf 1682 was de herberg ook het wetshuis van Gullegem waar de burgemeester en schepenen vergaderden.
- Als zijnde een typisch 18de-eeuws pand met eenvoudige bakstenen lijstgevel met aflijnende natuurstenen kroonlijst en zijgevels met vlechtingen en aandak. Kenmerkend is tevens het portaal in de afgeschuinde hoek. Erboven muuranker in de vorm van levensboom.
- Als zijnde beeldbepalend door zijn ligging op een kruispunt van wegen.
- Bijkomend, de behouden voederbak en ringen die verwijzen naar de functie als afspanning.
- Omwille van de behouden kelder, het behouden dakspant en op de bovenverdieping de behouden balkroostering met moer- en kinderbalken.
- De schietstand als zijnde een materiële getuige van de bijkomende functie als herberg en gildenhof.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- De schepenbank en afspanning z.g. de Gouden Bank heeft vanaf haar ontstaan in 1650 steeds een belangrijke rol gespeeld in het sociale en economische leven van Gullegem.
- De schietstand als zijnde een getuige van de eeuwenoude ontmoetingsplaats van verscheidene schuttersgildes. Sedert het ontstaan van de schepenbank was de herberg ook het gildenhof van de "*Ridderlijke Gilde der Bosschieters van Sint-Barbara*", van de "*Vrie Gilde van de edelen ridder Sinte Sebastieen met den Hantboghe*" en van de "*Rhetorique Gilde van den H. Anthonius gheseyt Fontainisten*".

10° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De dorpswoning, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Koningin Fabiolastraat 26;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 82K(DEEL).

De historische waarde, in casu architectuur-historische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een typische dorpswoning uit de 19de eeuw, vermoedelijk met oudere kern cf. dakhelling, aandak met vlechtingen.
- Omwille van een huisje met typische opkamer met behouden vloer bekleed met boomse tegels.
- Als zijnde een woning met een typische dieper in gelegen opstelling ten opzichte van de straat en met voortuin.
- Omwille van het gaaf bewaarde schrijnwerk cf. kruiskozijs met schuiframen en luiken, muurkapel en kroonlijst.
- Als zijnde een gaaf bewaard voorbeeld van typische Vlaamse dorpsarchitectuur.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een getuige van de 19de-eeuwse behuizing en wooncultuur in een kleine dorpsgemeenschap.

11° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

De voormalige herberg z.g. De Kloef, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Kwadestraat 101;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 758B(DEEL).

De historische waarde, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een 18de-eeuwse herberg met typerende gewitte lijstgevel op gepikte plint en zijpuntgevel met vlechtingen. Opvallende deur gevat in afgeschuinde hoek onder overstek.
- Als zijnde een zeldzaam behouden 18de-eeuws gebouw in de gemeente Wevelgem.
- Als zijnde een voorbeeld van typische landelijke architectuur in Vlaanderen.

12° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De Kloosterboskapel, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Roeselarestraat ;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 435A(DEEL).

De historische waarde, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een typische veldkapel opgetrokken tussen 1854 en 1862 toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes.
- Als zijnde een representatief voorbeeld van een eenvoudige wegkapel.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een getuige van de bloeiende volksdevotie voor Maria in de tweede helft van de 19de eeuw ten gevolge van het uitroepen van het dogma van de onbevleete ontvangenis van Maria in 1854 en door het grote aantal verschijningen waarvan de belangrijkste in 1858 wanneer de H. Maagd verschijnt in een grot nabij Lourdes, gevolgd door een groot aantal miraculeuze genezingen.

13° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De twee barrièrepalen, gelegen te

Wevelgem (Gullegem), Rommelen ;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 249D(DEEL).

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde twee 18de-eeuwse arduinen tolbarrièrepalen gelegen bij de historische hoeve z.g. Ferme Ketenbalie, op een voormalig kruispunt van wegen cf. Ferrariskaart (1770-1778).
- Als zijnde één van de weinige behouden tolrechtpunten in Vlaanderen.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als getuige van de ontplooiing van het wegennetwerk in Vlaanderen in de 18de eeuw, die toen deel uitmaakte van de Oostenrijkse Nederlanden. Op het eind van de 18de eeuw beschikten de Oostenrijkse Nederlanden over het dichtste net ter wereld. Elders in Europa kwam de wegeaanleg pas op gang in de 19de eeuw.

- Als zijnde de enige restanten van het rechtshistorische straatmeubilair in Wevelgem.

14° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Onze-Lieve-Vrouw van Lourdeskapel, gelegen te Wevelgem (Gullegem), Zevenkaven +4;

bekend ten kadaster:

Wevelgem, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 645B (DEEL).

De **historische waarde**, in casu **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een monumentale wegkapel met neogotische inslag, opgetrokken in 1876.
- Als zijnde een voorbeeld van een grote kapel, naast het grote aantal kleine weg- en veldkapelletjes.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde tot voor kort een bedevaartsoord in de gemeente Gullegem. Jaarlijks werd in de maand oktober een bedevaart gehouden van de parochiekerk naar de kapel.
- Als zijnde een getuige van de steeds groeiende volksdevotie voor Marie in de tweede helft van de 19de eeuw, waardoor een groot aantal kapelletjes gewijd aan Maria werden opgericht.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

3 JUN 2005

Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN